

[Grethe Philip.]

pension tildelt som en ret vil også føre til en mere ensartet behandling af enkerne ude over landet. Hidtil har kvinder, der blev enker før det fyldte 55. år, og som ikke havde børn at forsørge, kun kunnet få økonomisk støtte efter et skøn, og man kan vel ikke se bort fra, at så snart afgørelsen om ydelsen af økonomisk støtte hviler på et skøn, vil der være en tilbøjelighed til at danne sig forskellig praksis i de forskellige kommuner; der kan måske også opstå forskellige sædvaner, ikke mindst i land og i by, og det kan af enkerne selv føles som noget mer eller mindre ubehageligt, eller man kan måske endda sige nedværdigende, at søge om en hjælp, der skal ydes efter de lokale myndigheders skøn. Når man tager i betragtning, hvor forskelligt enkerne vil være stillet, f. eks. hvad angår det helbredsmæssige og graden af udslidthed efter tidligere arbejde og børnefødsler, er det en ganske selvfølgelig ting, at der også fremover bliver mulighed for efter en transbedømmelse at udvide støtten til enker ud over den kreds, der er berettiget til pension, og jeg kan kun hilse med glæde, at disse regler på forskellig måde er blevet lempet.

Selv om jeg fuldt ud anerkender samfundets forpligtelse til at yde ældre enker en økonomisk støtte til underhold, lægger jeg også afgørende vægt på, at man så vidt muligt søger at få de enker, der ikke af helbredsmæssige grunde er afskåret derfra, til at tage erhvervsmæssig beskæftigelse. Det må ikke mindst for de yngre i det lange løb være langt at foretrække at finde en beskæftigelse ude på arbejdsmarkedet i stedet for at skulle sidde og hutle sig igennem med en lille enkepension. Det har da også under de tidligere overvejelser stadig været en fremherskende tanke, at der skulle sættes ind på at give enker en ny erhvervsmæssig start i livet. Dertil sigter bl. a. reglerne om, at der kan ydes hjælp til enker til gennemførelse af en uddannelse. Men det er et spørgsmål, om der er gjort nok på dette felt for at få enkerne i gang. Opgaven er ikke let, fordi enkerne selv ofte vil være yderst passive, måske ligefrem afværgende over for tanken om at skulle tage erhvervsarbejde. Det er hyppigt sådan, at de som husmødre gennem en længere

årrække har levet i et meget afgrænset og beskyttet miljø, hvor der, når børnene først var fra hånden, ikke blev stillet større krav til arbejdets effektivitet og tempo. Mange af disse kvinder har ingen erhvervsmæssig uddannelse; de føler selv stærkt, at de ikke kan slå til ude på en arbejdsplads, og er tit ganske fremmede over for tanken om at komme ud og arbejde på en større arbejdsplads eller i andre familiers hjem. Hvor beskæftigelsesforholdene ikke er særdeles gode, kan det vel også, hvor enken selv er positivt indstillet over for tanken om at tage erhvervsarbejde, være overordentlig svært at finde en arbejdsplads, fordi det erfaringsmæssigt er vanskeligt at komme på en ny arbejdsplads, når man er lidt oppe i årene, og vel tifold sværere, hvis den pågældende i en længere årrække har været borte fra erhvervslivet, således som det ofte er tilfældet for enker.

Vi ved, at en del enker selv er i stand til at overvinde vanskelighederne og hurtigt kommer ind i en ny beskæftigelse, men vi ved også, at mange har behov for hjælp udefra. I forskellige kommuner, f. eks. i Århus og Odense, har socialkontoret taget disse problemer op og ydet rådgivende hjælp til enker. Jeg har forstået, at man herigennem i en række tilfælde har kunnet hjælpe enker i gang med et arbejde, bl. a. som husmoderafløser og som hjemmehjælp, og såvel socialkontorerne som enkerne selv anser denne rådgivning for meget værdifuld. Måske burde man søge at få flere kommuner til at tage tilsvarende opgaver op. I socialministeriets cirkulære af 19. juni 1955 om hjælp til enlige mødre bliver det udtrykkelig nævnt, at det ofte vil være nødvendigt at yde ikke alene økonomisk hjælp, men også en praktisk håndsrækning, og at de sociale udvalg, hvor det er muligt, bør give moderen råd og vejledning med hensyn til ordningen af hendes forhold. Det er måske et spørgsmål, om man ikke på ny yderligere burde indskærpe dette.

Det er mig bekendt, at Socialpolitisk Forening gennem et par år har haft et udvalg siddende til at arbejde med spørgsmålet om behovet for rådgivning til forskellige grupper, der har vejledning behov, herunder også enkerne. Jeg forstår, at udvalget i nær fremtid vil afgive betænkning, og måske burde man i forbindelse med